

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.083/2025/5.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Helmeczy László ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt I. RENDŰ FELPERES NEVE (I. RENDŰ FELPERES CÍME) I. rendű és II. RENDŰ FELPERES NEVE (II. RENDŰ FELPERES CÍME) II. rendű felpereseknek – a dr. Szlovenszki Adrienn ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 1.G.40.269/2024/15. számú ítélete ellen a felperesek 19. sorszámu fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a felperesek keresetváltoztatását elutasítja, az elsőfokú bíróság ítéletét pedig helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 916 195 (kilencszáztizenhatezer-egyszázkilencvenöt) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam visel.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes 2015. március 3-tól kezdődően a CÉG CÍM1 alatti székhelyű gazdasági társaság (a továbbiakban: CÉG) egyedüli tagja és vezető tisztségviselője volt, azonban felhatalmazta az élettársát: Z. CS.-t arra, hogy a CÉG nevében szerződéseket kössön, valamint teljes körű hozzáférést biztosított neki a társaság bankszámlájához.

[2] A Z. CS. által képviselt CÉG 2016. július 27-én vállalkozási szerződést kötött a felperesekkel, amelyben vállalta, hogy az átadott terveknek megfelelően legkésőbb 2016. november 20-ig lakóházat épít a felperesek CÍM2 alatti ingatlanára. A felperesek 2016. június 2. és 2016. december 2. között mindösszesen 18 178 470 Ft vállalkozói díjelőleget fizettek meg részben a CÉG számlájára, részben pedig Z. CS. részére. Bár a szerződő felek a teljesítési határidőt 2017. május 30-ig meghosszabbították, a lakóépület nem készült el, mert az erre irányuló szerződést Z. CS. sohasem kívánta teljesíteni, ehelyett a felperesek által átadott pénzt az alperes CÍM3 alatti ingatlanán általa felépített házra fordította.

[3] Erre tekintettel a felperesek – más sértettekkel: R. L.-el és Rné B. R.-el együtt – feljelentették Z. CS.-t és az alperest, amely folytán velük szemben büntetőeljárás indult. A Nyíregyházi Járási Ügyészség azonban a 2019. július 4-én meghozott .../20. számú határozatával a felperesek feljelentésében foglalt cselekmény tekintetében megszüntette az alperessel szemben indult eljárást, mert nem volt megállapítható, hogy a felperesek sérelmére

megvalósult bűncselekményt ő is elkövette, hiszen az érintett időszakban terhes volt és gyermeket szült. Ezért a Nyíregyházi Járási Ügyészség kizárólag a R. L. és Rné B. R. sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt emelt vádat az alperessel szemben, a felperesek sérelmére elkövetett bűncselekménnyel pedig csupán Z. CS.-t vádolta meg. A büntetőeljárás során a Nyíregyházi Járásbíróság a 2019. november 27-én megtartott előkészítő ülésen ismertette a vádat, amelyen az I. rendű felperes – személyesen és a II. rendű felperes képviselőjeként is – jelen volt, így értesült arról, hogy az őket érintő bűncselekmény vádlottja kizárólag Z. CS., ezért a felperesek csupán vele szemben terjesztettek elő polgári jogi igényt.

[4] A Nyíregyházi Járásbíróság a 2021. május 12-én meghozott .../73. számú elsőfokú ítéletével bűnösnek találta Z. CS.-t a felperesek sérelmére elkövetett csalás büntetési tében és kötelezte őt, hogy fizessen meg a felpereseknek 11 452 439 Ft-ot és annak 2016. december 5-től járó törvényes kamatát. A Nyíregyházi Törvényszék a 2022. március 29-én meghozott .../33. számú ítéletével az elsőfokú ítélet ezen rendelkezéseit helybenhagyta. A felperesek a jogerős ítélet alapján 2022. június 3-án végrehajtási kérelmet terjesztettek elő Z. CS.-val szemben. Bár a Nyíregyházi Járásbíróság .../2022. szám alatt a végrehajtási lapot kibocsátotta, a Dr. J. Végrehajtó Irodája által .../2022. szám alatt fogatosított végrehajtás nem vezetett eredményre.

[5] A CÉG a vele szemben 2017. október 4-én benyújtott felszámolási kérelem folytán felszámolás alá került, amelynek eredményeként a Nyíregyházi Törvényszék a 2019. október 8-án közzétett .../43. számú jogerős végzésével a társaságot jogutód nélkül megszüntette. A felszámolási eljárás során a felperesek nem terjesztettek elő hitelezői igényt.

[6] A 2023. június 14-én indult fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban a felperesek az alperest 11 452 439 Ft és ezen összeg után 2016. december 5-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamat egyetemleges megfizetésére kérték kötelezni. Arra hivatkoztak, hogy az alperes és Z. CS. közösen okoztak kárt nekik, mert az általuk megfizetett vállalkozói díjat a saját lakóházuk építésére fordították. Bár a büntetőbíróságok nem állapították meg, hogy az alperes a sérelmükre elkövetett bűncselekménynek is részese volt, nem kétséges, hogy ugyanúgy segítette Z. CS.-t a csalás elkövetése során, mint a R. L. és Rné B. R. sérelmére elkövetett bűncselekmény esetében. Erre tekintettel az alperes nem ügyvezetőként károsította meg őket, mert a kárt nem az általa vezetett CÉG szerződésszegése, hanem az alperes mint „magánszemély” szerződésen kívüli magatartása okozta, ezért e kárt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-a és a 6:524. § (1) bekezdése alapján Z. CS.-val egyetemlegesen köteles megtéríteni. Ez a követelésük pedig nem évült el, mert az elévülési idő csak a büntetőeljárás jogerős befejezésekor: 2022. március 29-én kezdődött, hiszen ezt megelőzően nem tudtak fellépni Z. CS. egyetemleges adóstársával, azaz az alperessel szemben.

[7] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte elsődlegesen elévülés miatt, másodlagosan pedig azért, mert nem tudott a Z. CS. által a felperesek sérelmére elkövetett bűncselekményről. Érvéle szerint a felpereseknek a CÉG-gel szemben kellett volna igényt érvényesíteniük, de ezt sem a felszámolásban, sem pedig egyéb eljárásban nem tették meg.

[8] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével elutasította a keresetet. Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 543 500 Ft perköltséget. Megállapította, hogy 387 146 Ft le nem rótt kereseti illetéket az állam visel. A határozatnak indokolása szerint elsőként abban kellett állást foglalni, hogy a felperesek igénye elévült-e. E körben abból indult ki, hogy a Ptk. 6:2., 6:22-25., 6:519-521., 6:524. és 6:533. §-ai alapján „a bűncselekménnyel okozott kár” nem önálló polgári jogi felelősségi alakzat, mert a Ptk. nem ismer ilyen törvényi tényállást. A pert megelőző büntetőeljárásban egyébként sem állapították meg az alperes büntetőjogi felelősségét, ebben az eljárásban pedig hatáskör hiányában nem lehetett állást foglalni arról, hogy az alperes követett-e el bűncselekményt a felperesek sérelmére vagy nem. A büntetőeljárás nem szakította meg a felperesek követelésének elévülését, mert annak során nem érvényesítettek polgári jogi igényt az alperessel szemben, így azt a büntetőbíróság érdemben nem is bírálhatta el. Mivel pedig a személyesen és a II. rendű felperes képviselőjeként is eljáró I. rendű felperes részt vett a Nyíregyházi Járásbíróság által 2019. november 27-én megtartott előkészítő ülésen, a felperesek ekkor tudomást szereztek arról, hogy az ismertetett vádirat nem terjed ki az alperesre, így az ő büntetőjogi felelősségét nem fogják vizsgálni. Erre tekintettel a 2016. december 5-én indult ötéves elévülés csupán 2019. november 27-ig nyugodott, a felpereseknek tehát még két éve lett volna arra, hogy az alperessel szemben fennálló követelésüket legkésőbb 2021. december 5-ig bíróság előtt érvényesítsék. Ezt a határidőt azonban elmulasztották, mert csak 2023. június 14-én terjesztettek elő fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet az alperes ellen, így a követelésük elévült, azt tehát a Ptk. 6:23. § (1) bekezdés alapján nem lehetett bíróság előtt érvényesíteni.

[9] A felperesek a fellebbezésükben az elsőfokú ítélet keresetük szerinti megváltoztatását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a CÉG a Ptk. 6:137. §-a alapján megsértette a velük kötött vállalkozási szerződést, mert a társaság megbízottja: Z. CS. a díjelőleget a szerződéstől eltérő célra használta fel, a CÉG tehát e szerződésszegésből eredő kárt a Ptk. 6:142. §-a alapján köteles megtéríteni nekik. Ezen kárért a Ptk. 6:542. § (1) bekezdése alapján a megbízott, azaz Z. CS. a társasággal, azaz a megbízóval egyetemlegesen felel. Mivel pedig az alperes az CÉG tagjaként visszaélt a korlátolt felelősségével, a Ptk. 3:2. §-a alapján helyt kell állnia a társaság felszámolását követően kielégítetlenül maradt hitelezői igényekért, így teljesítenie kell az ő követelésüket is. Bár az ügyészség – tévesen – nem emelt vádat az alperessel szemben, nem lehet vita tárgya, hogy az alperes „minimum bűnsegédje volt a Z. CS.-vel közösen elkövetett bűncselekménynek.” Mivel azonban őt nem vádolták meg, a büntetőeljárás során vele szemben nem lehetett polgári jogi igényt érvényesíteni, hanem csupán Z. CS. ellen lehetett fellépni, ez a követelés pedig nem évült el, hiszen annak a büntetőbíróság helyt adott. Az alperes ugyanakkor nemcsak tagként, hanem ügyvezetőként is felelősséggel tartozik, mert a CÉG 2019. október 8-án jogutód nélkül megszűnt, a kielégítetlen hitelezői igényeket tehát a Ptk. 3:118. §-a alapján az alperes köteles megtéríteni, hiszen a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése után bizonyíthatóan nem vette figyelembe az ő hitelezői érdekeiket. Az alperes felelősségét nem zárja ki az, hogy ők a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. §-a alapján nem indítottak pert vele szemben, mert e jogszabályban foglalt feltételek fennálltak. Mivel pedig az alperes a kárukat szándékosan okozta, azt – a CÉG-gel egyetemlegesen – a Ptk. 3:24. § (2) bekezdése alapján is köteles megtéríteni nekik. Erre tekintettel az alperessel szembeni követelésük elévülését megszakította az, hogy a büntetőeljárás során polgári jogi igényt érvényesítettek Z. CS.-vel szemben, mert annak kielégítéséért Z. CS. és az időközben megszűnt CÉG helyébe lépett alperes egyetemlegesen felelnek. Mögöttes kártérítési felelősség esetén pedig az elévülés akkor kezdődik, amikor a károsult tudomást szerzett arról, hogy a követelését az elsődleges

kötelezettől nem tudja behajtani. Emellett az elévülés a büntetőeljárás jogerős befejezéséig nyugodott is, mert az alperes ellen indult büntetőeljárást megszüntető határozatot ők nem kapták meg. Arról pedig, hogy az alperesnek sikerült elvonnia a követelésük kielégítésére szolgáló összeget, csak a Z. CS. elleni végrehajtás során szereztek tudomást.

[10] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Egyetértett annak indokaival, amelyeket azzal egészített ki, hogy a felperesek – többszöri anyagi pervezetés ellenére – a keresetüket mindvégig a szerződésen kívüli kártérítési felelősség általános szabályaira alapították és kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy a perben „nincs szó ügyvezetői felelősségről”. Az erre alapított fellebbezési érvelésük ugyanakkor alaptalan is, mert a felperesek nem vettek részt hitelezőként a CÉG felszámolási eljárásában, így az igényérvényesítésük kizárt.

[11] Az ítéltábla mindenekelőtt abban foglalt állást, hogy a fellebbezésnek mely része alkalmas az érdemi vizsgálatra. Ennek oka az, hogy a felperesek az elsőfokú eljárás során ugyan tettek olyan tény- és jogállításokat, amelyekből az következett, hogy az alperest a CÉG ügyvezetőjeként is felelősségre kérik vonni (.../5. számú előkészítő irat 3-6. oldalai), többszöri felhívást követően azonban a keresetüket úgy pontosították, hogy nem hivatkoznak az alperes ügyvezetői felelősségére (3. sorszámú beadvány 3. oldalának 2. bekezdése, 6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldalának 2. bekezdése, 13. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalának 7. bekezdése). Egyértelművé tették továbbá, hogy a keresetüket nem alapítják a CÉG-gel kötött vállalkozási szerződés megszegésére sem, hanem kizárólag a Ptk. 6:519. §-a és a 6:524. § (1) bekezdése, azaz a szerződésen kívüli közös károkozás szabályai szerint érvényesítenek igényt az alperessel szemben, mert Z. CS.-vel együtt a saját céljaira használta fel az általuk fizetett díjelőleget (3. sorszámú beadvány 2. oldalának 3. bekezdése, 6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldalának 1. bekezdése). Ezzel szemben a fellebbezésükben a keresetüket a korábbiaktól teljesen eltérő jogalapra helyezték, mert arra hivatkoztak, hogy az CÉG megsértette a velük kötött vállalkozási szerződést, ezért az ebből eredő kárukért a Ptk. 6:142. és 6:542. §-ai alapján – Z. CS.-vel egyetemlegesen – felelősséggel tartozik, a társaság ki nem elégített tartozásaiért pedig a Ptk. 3:2. §-a alapján a korlátolt felelősségével visszaélő alperes köteles helytállni. Új jogalként jelölték meg továbbá a Ptk. 3:24. és 3:118. §-ait, valamint a Cstv. 33/A. §-át is, mert e jogállításuk szerint az alperesnek az ügyvezetői kötelezettségek megszegése miatt is felelnie kell velük szemben. Mindez a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 7. § 12.a) pontja alapján keresetváltoztatásnak minősült, mert a felperesek a korábbi jogállításaikhoz képest további érvényesíteni kívánt jogot állítottak. A Pp. 373. § (1) bekezdése alapján azonban a keresetüket a fellebbezésükben nem változtathatták meg, a keresetváltoztatásnak a Pp. 373. § (2)-(5) bekezdésben írt feltételei ugyanis nem álltak fenn. Erre tekintettel az ítéltábla a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján elutasította a felperesek meg nem engedett keresetváltoztatását, ezért a fellebbezés ezen részei nem voltak alkalmasak az érdemi elbírálásra.

[12] A fellebbezés egyéb részeit azonban az ítéltábla érdemben elbírálta, amelynek során a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátait, mert nem észlelt olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely a Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései alapján e korlátok átlépésére okot adott volna. Erre tekintettel kizárólag abban foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezés érdemi elbírálásra alkalmas részeiben kifejtett okok miatt tévesen utasította-e el a keresetet a követelés elévülésére hivatkozással. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[13] A felperesek az érdemi elbírálásra alkalmas keresetüket ugyanis a Ptk. 6:519. §-ára és a 6:524. § (1) bekezdésére alapították, mert arra hivatkoztak, hogy a kárukat – a díjelőleg saját célra történt felhasználásával – az alperes és Z. CS. közösen okozták, ezért velük szemben mindketten egyetemlegesen felelnek. Ebből arra következtek, hogy az egyik egyetemleges kötelezett: Z. CS.-vel szemben történő igényérvényesítés miatt megszakadt vagy nyugodott a másik egyetemleges kötelezett: az alperessel szembeni elévülés. Ez az érvelés azonban téves. A Ptk. 6:29. § (5) bekezdése szerint ugyanis a követelésnek az egyik kötelezett szembeni elévülése nem hat ki a többi kötelezetre. Mindez azt jelenti, hogy az elévülés nem objektív, hanem szubjektív tény, azaz mindegyik egyetemleges kötelezett esetében külön kellett megvizsgálni, hogy a követelés vele szemben elévült-e, így külön vizsgálatot igényelt az is, hogy volt-e olyan körülmény, amely miatt az elévülés valamelyik kötelezett szemben megszakadt vagy nyugodott. Erre tekintettel az egyik egyetemleges kötelezett: Z. CS.-vel szembeni igényérvényesítés miatt nem szakadt meg és nem is nyugodott a másik egyetemleges kötelezett: az alperessel szembeni elévülés, ezért az ezzel ellentétes fellebbezési érvelés nem volt alapos.

[14] Nem értett egyet az ítéltábla a felperesek azon hivatkozásával sem, hogy az alperessel szembeni elévülés mindaddig nyugodott vagy el sem indult, amíg ki nem derült, hogy a követelés Z. CS.-tól nem hajtható be. A felperesek ugyanis az egyik egyetemleges kötelezett: Z. CS.-vel szembeni igényérvényesítés eredményétől függetlenül felléphettek volna a másik egyetemleges kötelezett: az alperessel szemben, nem kellett volna tehát bevárniuk azt, hogy kiderüljön: a követelés Z. CS.-tól behajtható-e vagy nem. E körben alap nélkül hivatkoztak a mögöttes kötelezetre vonatkozó elévülési szabályokra is, hiszen az érdemi elbírálásra alkalmas jogállításaik szerint az alperest nem mögöttes, hanem Z. CS.-vel egyetemleges kötelezettként perelték be.

[15] Téves volt a felperesek azon fellebbezési érvelése is, hogy az alperessel szembeni elévülés a büntetőeljárás jogerős befejezéséig nyugodott, mert az alperes ellen indult büntetőeljárást megszüntető határozatot nem kapták meg. Az elsőfokú ítélet indokolásának fellebbezéssel nem támadott, ezért a fellebbezéshez kötött ítéltábla által felül nem bírálható megállapítása szerint ugyanis a személyesen és a II. rendű felperes képviselőjeként is eljáró I. rendű felperes részt vett a Nyíregyházi Járásbíróság által 2019. november 27-én megtartott előkészítő ülésen, a felperesek tehát ekkor tudomást szereztek arról, hogy az ismertetett vádirat nem terjed ki az alperesre, így az ő büntetőjogi felelősségét nem fogják vizsgálni. Erre tekintettel a 2016. december 5-én indult ötéves elévülés csupán 2019. november 27-ig nyugodott, az tehát, hogy a felperesek ténylegesen nem kapták meg az alperes ellen indult büntetőeljárást megszüntető határozatot, további nyugvást nem idézett elő.

[16] A kifejtett okok miatt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesek követelése elévült, ezért jogszabálysértés nélkül utasította el a keresetet. Erre tekintettel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[17] A másodfokú eljárás során az alperes teljes pernyertes lett, de a jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségét nem a Pp. 81. § (3) bekezdésében írt módon számította fel. Ennek oka az, hogy e munkadíjat a jogi képviselőjével kötött megbízási szerződésben foglalt összegben kérte megállapítani, de e megállapodást nem csatolta be, ezt a szabálytalanul felszámított perköltséget tehát az ítéltábla nem vehette figyelembe [Pp. 82. §

(3) bekezdése]. A pervesztes felperesek az általuk előlegezett másodfokú perköltséget maguk viselik [Pp. 83. § (5) bekezdése].

[18] A másodfokon pervesztes, de költségmentes felperesek helyett a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli [Pp. 83. § (1), 102. § (1) bekezdései].

Debrecen, 2025. július 2.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke – előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró